JETIR.ORG ISSN: 2349-5162 | ESTD Year : 2014 | Monthly Issue
JOURNAL OF EMERGING TECHNOLOGIES AND INNOVATIVE RESEARCH (JETIR)
An International Scholarly Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

ದರ್ವೇಸು ಸಮುದಾಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳು

ಸಂಗೀತ.ಕೆ
ಸಂಶೋಧನಾರ್ಥಿ
ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ .583276

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರದ ಲಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ "ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆ" ಕೂಡ ಒಂದು. ಕಾರಣ ಈ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ, ಭಾಷೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆ ಮೊದಲಾದ ಅಂಶಗಳು ಇರುವುದು. ಈ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿಯೆ ತನ್ನ ಅಸ್ಮಿತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ದರ್ವೇಸು ಸಮುದಾಯ ಕೂಡ ಒಂದು. ಇಂತಹ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತ್ತು ಸಾಮೂಹಿಕ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಸಮುದಾಯವು ತನ್ನ ಮೂಲ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು "ಕರಡಿ"ಯಾಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಗಡದ ಸಹವಾಸದ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಬದುಕಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಕಾಯ್ದೆ ತಡೆಯೊಡ್ಡಿತು. ಅದುವೇ ವನ್ಯ ಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆ – 1972. ಪ್ರಾಣಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಕರಡಿಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿತು. ಇದರಿಂದ ಕರಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ದರ್ವೇಸು ಸಮುದಾಯವು ಬೀದಿಗೆ ಬರುವಂತಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಸಂಕೀರ್ಣಮಯ ಜೀವನದ ಹಾದಿ ತುಳಿದ ಈ ಸಮುದಾಯ ನೇರವಾಗಿ ಕೃಷಿಯ ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ಬರದೇ ಕೃಷಿಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳತ್ತ ಮುಖಮಾಡಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಹಲವಾರು ಇವೆ. ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ನಡೆಸಲು ಮೀನು ಸಾಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿತು. ಹೀಗೆ ಮೀನು ಸಾಕಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೂ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ದರ್ವೇಸು ಸಮುದಾಯದವನ್ನು ಸಂಶೋಧನಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ, ಉದ್ದೇಶಗಳು, ಪ್ರಾಕ್ ಕಲ್ಪನೆ, ವಿಧಾನಗಳು, ಫಲಿತಗಳು, ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮೊದಲಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೇನೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಾವು, ಕೋತಿ, ಕರಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳನ್ನು ಪಳಗಿಸಿ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಆಡಿಸುವ ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯಗಳು ಕಾಣಸಿಗುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕರಡಿ ಆಡಿಸಿ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮೀಯ ದರ್ವೇಶ್, ದರ್ವೇಸು ಸಮುದಾಯವು ಒಂದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರ ರಾಜ್ಯಗಳು ವಿಸ್ತಾರವಾದಂತೆ ಸೂಫಿ ಸಂತರ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬೆಳೆಯಿತು. ಭಾರತದ ಹಲವಾರು ಹಿಂದುಳಿದ ದಲಿತ ವರ್ಗದವರು ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರ

ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮತಾಂತರ ಹೊಂದಿದವರಲ್ಲಿ ಕರಡಿ ಆಡಿಸುವ ದರ್ವೇಶ್, ದರ್ವೇಸು ಸಮುದಾಯವೂ ಸೇರಿದೆ. ಇಸ್ಲಾಂ ರಾಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸೂಫಿ ಸಂತರು ನೆಲೆಗೊಂಡ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದರ್ವೇಶು ಅಥವಾ ದರ್ವೇಶ್ ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯದವರು ನೆಲೆಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಯಾವುದೇ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವೊಂದು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಉದ್ದೇಶವು ಅಧ್ಯಯನದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

1. ದರ್ವೇಸು ಸಮುದಾಯದ ಮೂಲ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.
2. ಸಮುದಾಯವು ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವ ವೃತ್ತಿ ಅಥವಾ ಕೃಷಿಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು.

ಪ್ರಾಕಲ್ಪನೆಗಳು

ಪ್ರಾಕಲ್ಪನೆಯು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಬಹುದಾದ ಫಲಿತಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಯನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಊಹೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

1. ಸಮುದಾಯವು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಬರುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ

ಮೂಲತಃ ಅಲೆಮಾರಿಗಳಾದ ದರ್ವೇಶ್ ಅಥವಾ ದರ್ವೇಸು ಸಮುದಾಯವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ: ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊಸಪೇಟೆ ತಾಲೂಕಿನ ೧೧೨ ವೆಂಕಟಾಪುರ, ಈ ಗ್ರಾಮದ ನೆಲೆಸಿಗ ಗ್ರಾಮ ಹಂಪಿನಕಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಹಡಗಲಿ ತಾಲೂಕಿನ ಕರಡಿ ಐನಹಳ್ಳಿ; ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಪ್ಪಳ ತಾಲೂಕಿನ ಮಂಗಳಾಪುರ, ಗಂಗಾವತಿಯ ತಾಲೂಕಿನ ಹುಲಿಹೈದರ್ ಮತ್ತು ಹಿರೇಖೇಡ; ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಲಿಂಗಸುಗೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಕಾಟಗಲ್; ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲಘಟಗಿ ತಾಲೂಕಿನ ಶಿವನಾಪುರ; ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಖಾನಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಚಿಕ್ಕಹಂಗರಹಳ್ಳಿ, ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲೂಕಿನ ಯರಗುದ್ದಿ; ಹಾಗೂ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಅರಲುಕುಂಟೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತಾರೆ. ಹುಲಿಹೈದರ್‌ನ ದರ್ವೇಸುಗಳ ನೆಲೆಗೆ ಕರಡಿಗರ ಓಣಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಈ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆ ಕನಕಗಿರಿ ತಾಲೂಕಿನ ಹುಲಿಹೈದರನ್ನು ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಧಾನ

ಅಲೆಮಾರಿ ದರ್ವೇಸು ಸಮುದಾಯವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಧ್ಯಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂದಿಸಿದಂತೆ ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆ ಕನಕಗಿರಿ ತಾಲೂಕು ಹುಲಿಹೈದರ್ ನಲ್ಲಿ ನೆಲೆನಿಂತ ಸಮುದಾಯದ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿವರಣೆ

ದರ್ವೇಸು ಸಮುದಾಯದ ಮೂಲ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಡಾ ಸಿ ಎಸ್ ದ್ವಾರಕಾನಾಥ ಅವರ ಸಂಕುಲ ಎಂಬೀ ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ದರ್ವೇಸು ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ೩ನೇ ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ಆರಂಭಗೊಂಡ ದರ್ವೇಸು ಪರಂಪರೆ ಬಗ್ದಾದಿನಿಂದ ಅಜ್ಮೇರಿನ ಖ್ವಾಜಾ ಗರೀಬನ್ ನವಾಜನಿಂದ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ ದರ್ವೇಸು ದರ್ವೇಸ ಫಕೀರ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಈ ಸಮುದಾಯವು ಸೂಫೀ ತಾತ್ವಿಕ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡುಗುವುದು ಹಾಗೂ ದಾನ ಇಲ್ಲವೆ ಭಿಕ್ಷೆಯ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸೇವಕ ಕಲಂದರ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಾಧು ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಾಧು ಸಂಪ್ರದಾಯದವರು ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಲಾಗಿದೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಹೆಚ್ ಕಾಂತರಾಜ ಅವರ ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಅಲೆಮಾರಿ ಮತ್ತು ಅರೆ . ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯಗಳು ಎಂಬೀ ಕೃತಿಯು ೨೦೧೮ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಆಯೋಗ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ದರ್ವೇಸು ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಅಡಿಯ ಆರ್ ಇ ಎಂಥೋವನ್ ಅವರು ೧೯೨೨ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ದಿ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಆಂಡ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಬಾಂಬೆ ಕೃತಿಯಿಂದ ಪಡೆದಿರುವುದಾಗಿ ಆಧಾರ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ದರ್ವೇಸು ಸಮುದಾಯದವರು ಶಿಕಾರಿ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಮತಾಂತರಗೊಂಡವರೆಂದು ಆರ್ ಇ ಎಂಥೋವನ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಕರಡಿಗಳನ್ನು ಆಟವಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಊರಿಂದ ಊರಿಗೆ ಅಲೆಯುವ ಭಿಕ್ಷಕರು ಇವರು ಇವರಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿವೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕುಲಪಂಚಾಯ್ತಿ ಪದ್ಧತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ ಕುಲಪಂಚಾಯ್ತಿಯ ಪ್ರಮುಖರನ್ನು ಸರ್ಗಿರೋ ;ಸವಾರ್ಫ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು ಇವರು ಅನಾಫಿ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸುನ್ನಿ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಬಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಇವರು ಕಟ್ಟಾ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳಲ್ಲ ಆದರೆ ವಿವಾಹ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಖಾಜಿಯನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಅವನಿಂದ ವಿವಾಹ ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಸ್ತುತ ದರ್ವೇಸು ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಅದರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಅತೀ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗವೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ

ದರ್ವೇಸು ಪದದ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ

ದರ್ವೇಶ್ ;कंतअमीढ्ढ **ಪದವು ಅರೇಬಿಕ್ ಭಾಷೆಯದಾಗಿದ್ದು ಇದರ ಅರ್ಥ** भ्वसल उंदए स्वतक वि ज्तनजी **ಎಂದಾಗಿದೆ ಭಾರತೀಯ ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ದರ್ವೇಸುಗಳನ್ನು ಫಕೀರ ಬಡವ ಭಿಕಾರಿ ಬೇಡುವವನು ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಲಾಗಿದೆ**

ದರ್ವೇಸು ಸಮುದಾಯದ ಮೂಲ ವೃತ್ತಿ

ಕರಡಿಯಾಟವು ಪ್ರಾಚೀನ ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಬಂಧಿ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ ಅವರ ಪೂರ್ವಜರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಕರಡಿಯನ್ನು ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಸಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಜೀವನ ಸಾಗುಸುತ್ತಿದ್ದರು ಮೈಸೂರು ಒಡೆಯರು ಇವರ ಕಲೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಕಂಚಿನ ಪದಕ ನೀಡಿರುವುದಾಗಿ ಮತ್ತು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ನಿಜಾಮರ ಮುಂದೆ ಕರಡಿಯಾಟ ಆಡಿಸಿ ಸೈ ಅನಿಸಿಕೊಂಡವರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ

ನಿಜಾಮರು ಏನುಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೇಳದೆ ಕರಡಿಯಾಡಿಸಲು ಹೋದಾಗ ತಮ್ಮ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡರಂತೆ॰

ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬವು ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಕರಡಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿತ್ತು॰ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕರಡಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಕರ್ನಾಟಕಏ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಏ ಗೋವಾ ಹಾಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ತಮ್ಮ ನಿಗದಿತ ಊರುಗಳಿಗೆ ಕರಡಿ ಆಟಕ್ಕಾಗಿ ವಲಸೆ ಹೋಗುತಿದ್ದರು॰ ಕರಡಿಯ ಕೂದಲನ್ನು ಬಳಸಿ ತಾಯತ ಮಾಡಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದರು॰ ಜಾಂಬವಂತನ ರಕ್ಷೆಯೆಂದು ಜನ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು॰ ಆಟಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಅದೇ ಊರಿನ ಗುಡಿಯ ಅವರಣದಲ್ಲಿಏ ಹಾಳು ಛತ್ರಗಳಲ್ಲಿಏ ಶಾಲೆಯ ಆವರಣಗಳಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು॰

ಹೀಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ಜೀವನ ಸಾಗುಸುತ್ತಿದ್ದ ಇವರಿಗೆ ೧೯೭೨ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆಯಿಂದ ಇವರ ವೃತ್ತಿಗೆ ಭಾರಿ ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿತು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು॰ ಈ ಕಾನೂನು ಅನ್ವಯ ಕರಡಿ ಸಾಕುವುದು ಅಪರಾಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ॰

೧೯೭೨ ರ ಪ್ರಕರಣ ೨ಏ ೮ಏ ೯ಏ ೧೧ಏ ೪೦ಏ ೪೧ಏ ೪೩ಏ ೪೮ಏ ೫೧ಏ ೧ಏ ಮತ್ತು ೧೨ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳ ತಪ್ಪಿಲುಗಳು ;ಶೆಡ್ಯುಲ್ ಪ್ರಾಣಿಗಳುՎ ರೂ ತಪ್ಪಿಲು.೧ ;बीमकनसम.प्ध ಅಪಾಯ ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವ ಹಾಗೂ ಅಳಿವಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ;म्दकंदहमततमक ंदक जीतमंजमदमकद्ध ಮತ್ತು ಅತಿಹೆಚ್ಚು ರಕ್ಷಣೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವ ಪಾಣಿಗಳು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿರುವ ವನ್ಯಪಾಣಿಗಳ ಪಟ್ಟಏ ಉದಾ ರೂ ರ॒ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ತಪ್ಪಿಲ್.೧ ರ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸೋಣ॰ ಸಸ್ತನಿಗಳು. ಹುಲಿಏ ಚಿರತೆಏ ಆನೆಏ ಕಾಡೆಮ್ಮೆಏ ಕೃಷ್ಣಾಮೃಗಏ ನಾಲ್ಕು ಕೊಂಬಿನಜಿಂಕೆಏ ಕೊಂಡುಕುರಿಏ ಕರಡಿಏ ಕೂರು ಹಂದಿಏ ಪಂಗೋಲಿನ್ಏ ಎಲೆಕೋತಿಏ ಶಿಂಗಲೀಕಏ ಮೂಸಿಕ ಜಿಂಕೆಏ ನೀಲಗಿರಿ ಲಂಗೂರ್ಏ ಸಲೀಂ ಆಲಿ ಒಂಹಕ್ಕಿಏ ಮಲಬಾರ್ ಬೆಕ್ಕುಏ ಕಾಡು ಪಾಪಏ ಮುಟ್ಟಿನ ರೋಮದ ಮೊಲಏ ದೈತ್ಯ ಅಳಲುಏ ವಗ್ಯೆರೆಗಳು ಈ ತಪ್ಪಿಲು ನಲ್ಲಿ ಕರಡಿ ಇರುವ ಕಾರಣ ಈ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಅಪರಾಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ॰

ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಕರಡಿಯಾಡಿಸುವಿಕೆ ಮೂಲ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದು ಇವರು ಈ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಮೂಲ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ರ॒ಯಾಯ ವೃತ್ತಿಯೂ ತಿಳಿಯದೇ ಆತಂತ್ರ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಿಲುಕಿದರು॰ ತಮ್ಮ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರದ॒ಶನ ಮಾಡುವಾಗ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯದ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಭೂಮಿಏ ಆಸ್ತಿ ಮನೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಅಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೂರೆಯನ್ನು;ಹೊಟ್ಟೆՎ ಮಾತ್ರ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡರೆ ವಿನಹರೂ ಯಾವುದೇ ಆಸ್ತಿಯನ್ನುಮಾಡಿಕೊಳಲಿಲ್ಲ॰ ೧೯೭೨ ರ ಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ತಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉಂಟಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರ॒ಯಾಯ ವೃತ್ತಿ ಕಡೆ ಮುಖಮಾಡಿದರು॰ ಕೆಲವರು ಕೃಷಿಏ ಕೂಲಿಏ ಕಟ್ಟಡಏ ತಾಯತ ಮಾರುವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೂಡಗಿದರು॰

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ವಿವಿರ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

ಕರಡಿ ಕಲಂದರರು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು	ಜನಸಂಖ್ಯೆ
ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ದಕ್ಷಿಣ ;ಅರುಣುಕುಂಟೇ ಚಿಂತಾಮಣಿ ವೈಜಕೂರು೯ ಸುಬ್ಬರಾಯನಪೇಟೆ಼	580
ಕೋಟ್ ಜಿಲ್ಲೆ ಹುಲಿಸ್ಯೆನರ್	1820
ಕೊಪಳ ಜಿಲ್ಲೆ ಮಂಗಳಾರ	720
ಕಪಕ ಜಿಲ್ಲೆ ಚಿಕ್ಕೇಡ	480
ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಂಪಿನಕಟ್ಟೆ	540
ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಕಾಟಗಲ್	178
ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಗೋಕಾಕ್	169
ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಿರೇಕೇಡ	140
ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಚಿಕ್ಕಹಂಗರಹಳ್ಳಿ	128
ಹಡಗಲಿ ತಾಲೂಕಿನ ಕರಡಿ ಅಯನಹಳ್ಳಿ	160
	4915

;ಮೂಲಃಅನುರಾಧ ಪಟೇಲ;ಸಂ಼೯2018಼

ಈಗಾಗಲೇ ಪರ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ೯ ಗ್ಯಾರೇಜು೯ ಹೋಟೇಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸಾಮಾರು ಐದು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ಹತ್ತುಸಾವಿರದ ಆಜು. ಬಾಜಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ

ವರ್ತಮಾನದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು

ಕಟ್ಟಡ ಕೆಲಸ

ದರ್ವೇಸು ಸಮುದಾಯವು **1972** ಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಗೆ ಆದ ಪರಿಣಾವಾಗಿ ಇವರು ಅನ್ಯ ವೃತ್ತಿಗಳ ಮುಖಮಾಡಿತು ಅದರಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡ ಕೆಲಸಗಲ್ಲಿ ತೂಡಗಿ ಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ ಪ್ರಸತ್ತು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದರ್ವೇಸು ಸಮುದಾಯವು ಕಟ್ಟಡ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ ಇವರು ಮೇಸ್ತ್ರಿಯವರ ಕೈ ಕೆಳಗೆ ದಿನಗೂಲಿಗಳಾಗಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ

ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವಿಕೆ

ಮೂಲ ವೃತ್ತಿ ನೀಷೇಧ ನಂತರ ಸಮುದಾಯದ ಜನರು ಮೂಲತಹ ಅಲೆಮಾರಿಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅರುಳುಕುಂಟೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಸಮುದಾಯದ

ಜನರು ಚೆಕ್ಕೆ, ಲವಂಗ, ಗೋಡಂಬಿ, ದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಸಾಗುಸುವುದು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ದರ್ವೇಸು ಸಮುದಾಯವು ಈ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಆದ ಪರಿಣಾಮ ವಂಶಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬಂದ ಕರಡಿಯನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡು ಆತಂತ್ರ ಸ್ಥಿತಿ ಸಿಲುಕಿದರು. ಕರಡಿಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಆರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಉಂಟಾಗಿ ಕೆಲವರು ಕೂಲಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಕೊಂಡರೆ, ದೈಹಿಕವಾಗಿ ನಿಶ್ಯಕ್ತರಾದವರು ಭಿಕ್ಷಾಟನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡರು. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲಿಹೈದರ್ ನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಸಮುದಾಯವು ಮೀನುಗಾರರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವನ್ನು ನೊಂದಣಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದ **35** ಕುಟುಂಬಗಳು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸಮಾರೋಪ

ದರ್ವೇಸು ಸಮುದಾಯವು ತಮ್ಮ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಮನೆಮಾತಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಕಲೆಯ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಹೊರೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಲೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಹೀಗೆ ಕರಡಿ ಕಲೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮೂಲಕ ಅಲೆಮಾರಿಗಳಾಗಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಇವರು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ತಲೆಭಾಗಿ ಮೂಲ ವೃತ್ತಿ ತೊರಿದು, ಪ್ರಸ್ತುತ ಜೀವನಾಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಲಿ, ಕಟ್ಟಡ ಕೆಲಸ, ಫಕೀರರಾಗಿ, ಮತ್ತು ಹುಲಿಹೈದರ್ ಮೀನುಗಾರಿಗೆ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

ಕಾಂತರಾಜ ಹೆಚ್, **2018**, *ಕರ್ನಾಟಕ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಅಲೆಮಾರಿ ಮತ್ತು ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯಗಳು*, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಆಯೋಗ ಬೆಂಗಳೂರು.

ಜ್ಯೋತಿ ಹೊಸೂರ್, **1985**, *ಜಾತಿಗಾರರ ಜಾತಕ*, ಬೆಳಗಾಂ ಕಾಲಗತಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ರಾಯಭಾಗ

ದ್ವಾರಕಾನಾಥ ಸಿ ಎಸ್, **2012**, ಸಂಕುಲ, ;ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಆಯೋಗ) ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮುಜಫರ್ ಅಸ್ಸಾದಿ, 2021, **ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಮತ್ತು ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ**, **ಬಹುರೂಪಿ ಪ್ರಕಾಶನ ಬೆಂಗಳೂರು.**

ಮಾಹಿತಿದಾರ ವಿವರ

ಖಾಸಿಂಸಾಬ್ ತಂದೆ ಹುಸೇನ್ ಸಾಬ್, ಗಂಗನಾಳ ವಯಸ್ಸು **65**, ವೃತ್ತಿ: ಕೂಲಿ ಗ್ರಾಮ ಹುಲಿಹೈದರ್ ಕೊಪ್ಪಳ;ಜಿ) ಕನಕಗಿರಿ;ತಾ)

ದುದ್ದುಸಾಬ್ ತಂದೆ ಖಾಸಿಂಸಾಬ್, ವಯಸ್ಸು: **46**, ವೃತ್ತಿ: ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಗ್ರಾಮ ಹುಲಿಹೈದರ್ ಕೊಪ್ಪಳ;ಜಿ) ಕನಕಗಿರಿ;ತಾ)

ಹುಸೇನ್ ಸಾಬ್ ತಂದೆ ಲಾಲಾಸಾಬ್ ಜಾಡಾವಾಲ, ವಯಸ್ಸು: **36**, ವೃತ್ತಿ: ವ್ಯಾಪಾರ ಗ್ರಾಮ ಹುಲಿಹೈದರ್ ಕೊಪ್ಪಳ;ಜಿ) ಕನಕಗಿರಿ;ತಾ)

ಹುಸೇನ್ ಸಾಬ್ ತಂದೆ ಮರದನ್ ಸಾಬ್, ವಯಸ್ಸು: **33** ವೃತ್ತಿ: ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಗ್ರಾಮ ಹುಲಿಹೈದರ್ ಕೊಪ್ಪಳ;ಜಿ) ಕನಕಗಿರಿ;ತಾ)